

ПРИНЦИПИ МОНІТОРИНГУ КОМЕРЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Д-р екон. наук, проф. Косенко О.П., д-р екон. наук, проф. Перерва П.Г.
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Для забезпечення стабільного та послідовного розвитку виробничої організації необхідно проводити моніторинг інноваційно-інвестиційного потенціалу, який дозволяє провести аналіз і спрогнозувати прибутковість змін об'єктів у сфері інтелектуальної власності, інноваційного розвитку, а також фінансового стану, незалежності та платоспроможності організації в різних сферах її діяльності. У сучасному суспільстві, на тлі розвитку науки і промисловості, торгівлі інтелектуальними продуктами набуває глобального значення. Сталого успіху в бізнесі або розвитку може досягнути лише те підприємство або країна, яка уважно стежить за технологічними новинками і тримається на передньому краї науково-технічного прогресу.

У практичній діяльності підприємств та організацій, що розвивають інноваційну направленість свого виробництва, як правило, моніторинг відсутній, що є досить популярною проблемою. Він обмежується проведенням контролю звітів про стан інноваційно-інвестиційного потенціалу. Дана проблема дозволяє акцентувати увагу на актуальності розгляду використання моніторингу, який реалізує своєрідну ефективну комплексну систему оперативного спостереження за станом сфери науки, інновацій, патентів і в цілому інноваційних напрямків на підприємстві.

Зокрема, механізм економічного моніторингу практично не використовується для потреб управління станом комерційного потенціалу інтелектуальних технологій, виявлення часових моментів його зростання та падіння, визначення найбільш сприятливих часових відрізків для виходу на ринок інтелектуальних технологій, прийняття

управлінських рішень щодо сфери їх використання та інше. Для кожного з цих напрямків і кожної з стадій поточного стану конкретної інтелектуальної технології характерно своє сполучення факторів та показників, що визначають особливості і параметри перспективних тенденцій, їх відносну значущість, ієрархію їх взаємодії одного з одним. Відслідковувати ці коливання та зміни, на наше переконання, дозволяє процедура моніторингу, як одна з найбільш важливих різновидностей управлінського впливу на стан та ефективність використання інтелектуальних технологій, які знаходяться в розпорядженні промислового підприємства. З наведеного виходить, що оцінка підприємством рівня комерційного потенціалу інтелектуальних технологій, ефективності його використання, визначення можливих перспектив і напрямків розвитку досить ефективно можна проводити з використанням принципів і методів економічного моніторингу.

Розглянемо економічний зміст принципів моніторингу комерційного потенціалу інтелектуальних технологій (рис. 1).

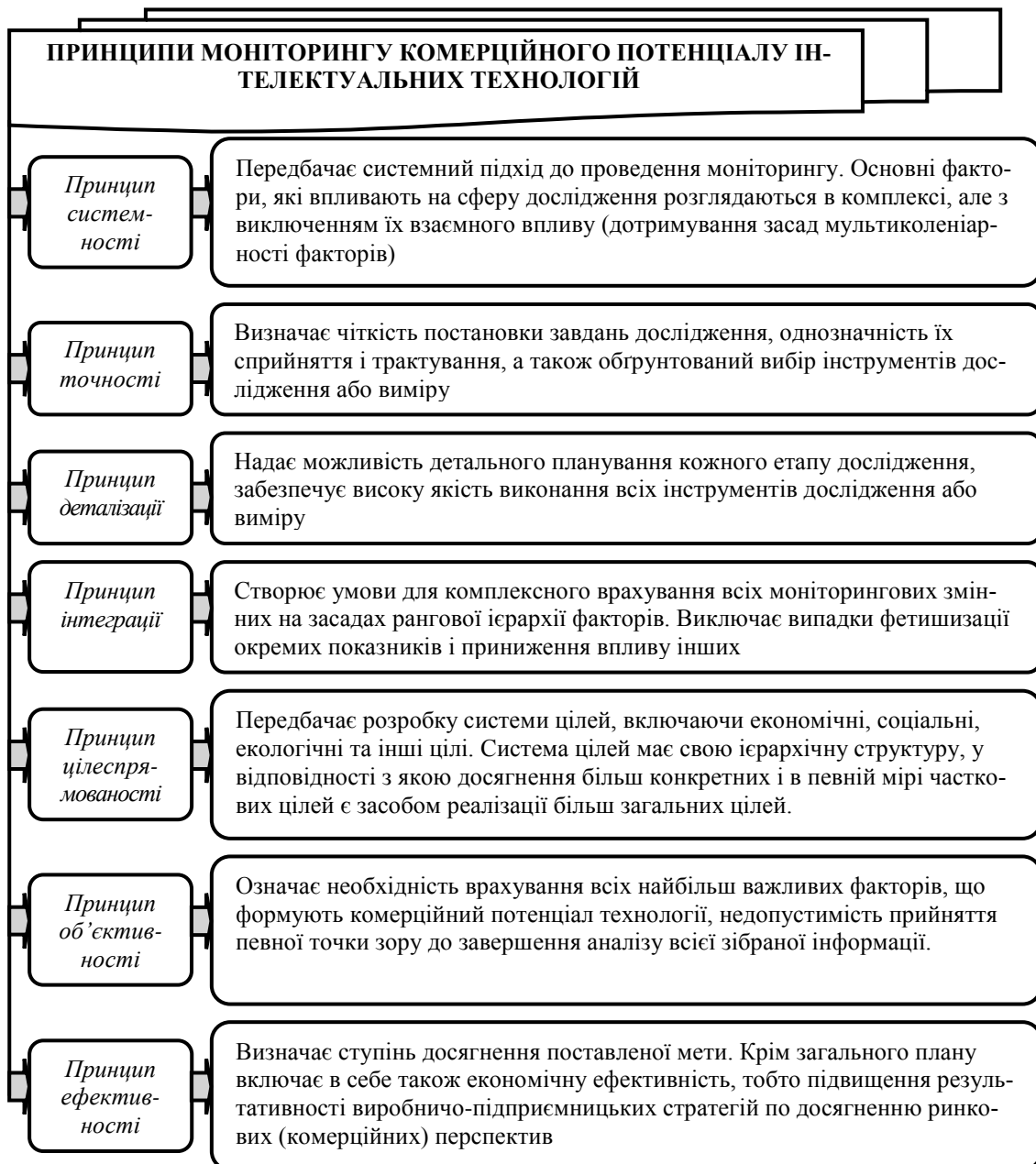

Рисунок 1 - Економічний зміст принципів моніторингу комерційного потенціалу інтелектуальних технологій

На наш погляд, принципи моніторингу комерційного потенціалу інтелектуальних технологій мають одну спільну властивість – системність, тобто, не дивлячись на високу важливість кожного окремого фактора (показника), економічний моніторинг розглядає їх тільки в певній сукупності (системі). Крім того, розгляд окремих чинників комерційного потенціалу може призвести до певного перекоосу результуючого показника, так як кожний показник має свій ранг, свою ступінь впливу на кінцевий результат, що, безперечно, слід також враховувати. Виходячи з цих посилок, пропонуємо до системи традиційних принципів моніторингу додати ще, на наш погляд, два надзвичайно важливих принципи: принцип системності і принцип інтеграції. Економічна сутність кожного з принципів економічного моніторингу (з урахуванням авторських пропозицій), стосовно конкретного завдання – моніторингу рівня та ефективності використання комерційного потенціалу інтелектуальних технологій, представлена нами на рис. 1.

Проведення моніторингу передбачає систематичний збір цільової інформації, її відповідну обробку і приведення до стану споживання з метою покращення процесу прийняття управлінських рішень в сфері інноваційної діяльності. На наш погляд, найбільш важливим в цьому сенсі є отримання зворотного зв'язку в цьому процесі, що передбачає чіткість визначення задач і цілей моніторингу та максимальну об'єктивність його результатів. Виходячи з цього, моніторинг комерційного потенціалу інтелектуальних технологій повинен проводитися з урахуванням певних вимог, сутність яких, на нашу думку, і викладена в пропонованих принципах моніторингу комерційного потенціалу ІТ (рис. 1).

Застосування розроблених принципів моніторингу комерційного потенціалу інтелектуальних технологій на практиці дозволяє обґрунтовано переглянути стратегічні орієнтири діяльності промислового підприємства по впровадженню інновацій і отримати економічний ефект, що виражається в стійкому розвитку підприємства, зміцненню його позицій на ринку, підвищенню ефективності його функціонування.

Література: 1. Pererva P.G. Technology transfer [Text] / P.G.Pererva, G.Kocziszky, D.Szakaly, M.Somosi Veres. — Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI», 2012. — 668 р. 2. Маркетинг. Менеджмент. Інновації: монографія / С.М.Ілляшенко, П.Г.Перерва, О.П.Косенко та ін. / за ред. д.е.н., професора С.М. Ілляшенка. – Суми : ТОВ «Друкарський дім «Папірус», 2010. – 621 с. 3. Проблеми і перспективи ринково-орієнтованого управління інноваційним розвитком: монографія / С.М.Ілляшенко, П.Г.Перерва, Н.П.Ткачова, О.П.Косенко та ін. / за ред. д.е.н., професора С.М. Ілляшенка. – Суми: ТОВ «Друкарський дім «Папірус», 2011. – 644 с. 4. Механізм управління потенціалом інноваційного розвитку промислових підприємств: монографія / Ю.С. Шипуліна, С.М.Ілляшенко, П.Г.Перерва, О.П.Косенко та ін.; за ред. к.е.н., доцента Ю.С. Шипуліної. - Суми: ТОВ "ДД "Папірус", 2012. - 458 с. 5. Перерва, П.Г. Моніторинг інноваційної діяльності: інтерпретація результатів / П.Г. Перерва, І.В. Гладенко // Маркетинг і менеджмент інновацій. — 2010. — №2. — С.108-116. 6. Перерва П.Г. Трудоустройство без проблем (искусство самомаркетинга) / П.Г.Перерва.- Х.: Фактор, 2009.- 480 с. 7. Перерва П.Г. Экономика и управление инновационной деятельностью: учебник / Под ред. проф. Перервы П.Г., проф. Вороновского Г.К., проф. Меховича С.А., проф. Погорелова Н.И. – Харьков: НТУ «ХПИ», 2009. – 1203 с. 8. Погорелов И.Н. Экономика и организация труда / И.Н.Погорелов, Н.И.Погорелов, П.Г.Перерва, А.М.Колот, С.А.Мехович [Монографія].- Харьков : Фактор, 2007.- 640с. 9. Товажнянський В.Л. Антикризисний механізм сталого розвитку підприємства [монографія] / В.Л.Товажнянський, П.Г.Перерва, Л.Л.Товажнянський, І.В.Гладенко, Т.О.Кобелева, Н.П.Ткачова / За ред. проф. П.Г.Перерви П.Г. та проф. Товажнянського Л.Л. – Х.: Віровець А.П.: Апостроф, 2012 – 704 с. 10. Гончарова Н.П. Новые технологические системы: качество, потребность, эффективность / Н.П.Гончарова,

П.Г.Перерва, А.И.Яковлев // - К.: Наукова думка, 1989.- 176с. 11. Товажнянський В.Л. Антикризисний моніторинг виробнично-комерційної діяльності підприємств машинобудівництва / В.Л.Товажнянський, П.Г.Перерва, Т.А.Кобелева // Государство и рынок: механизмы и методы регулирования в условиях преодоления кризиса: колл. монографія.- СПб.: Астеріон, 2010.- Т.2.- п.6.2.- С. 254-264. 12. Перерва П.Г. Потреба в електротехнічних засобах автоматизації. Теорія і методи визначення.- Х.: Основа, 1991.-141 с.